

## İNTERNET VE YAŞAM BOYU MÜZİK EĞİTİMİ

**Doç. Dr. Belir Tecimer\***

MÜZED, Kış 2006,  
Sayı 15, Sayfa 8-9.

Yirmibirinci yüzyıla damgasını vuran ve öğrenmenin hiç bir zaman çok geç olmadığına dayalı olan “yaşam boyu eğitim” modelinin, yakın bir gelecekte uzaktan eğitim konusunda dünyada büyük bir patlamaya yol açması beklenmektedir. Yaşam boyu öğrenmeyi gerçek kılan ise teknolojinin ta kendisidir.

Teknolojik gelişmeler bu yeni eğitim yönelimleri konusunda toplumsal yaşamın her alanında değişime neden olmakta ve özellikle eğitim kurumlarının yapı ve işlevlerini de etkilemektedir. Günümüzde, teknoloji okul öncesi sınıflarından, üniversite ders programlarına kadar girmiştir. Pek çok kişinin günlük yaşamında bilgisayar ve diğer elektronik araçları kullanması, elektronik ürünlerin giderek daha karmaşık, daha küçük, kolay taşınabilir ve daha çok ucuzlamasına neden olmuş ve sonuç olarak kullanımı giderek dahada yaygınlaşmıştır.

Teknoloji, öğrenmeyi kişiye özel ve kişisel bir tecrübe haline getirerek, bireyi en üst düzeyde motive etmektedir. Bireyler istedikleri şeyi, istedikleri zaman, yaşamlarının her aşamasında öğrenebilirler. Özellikle geleneksel eğitim modelleri ile zorluk çeken yetişkinler ve çocuklar için teknoloji ile öğrenme, başarının başkaları tarafından yargılanmasını önler ve kişinin istediği hızda öğrenmesine olanak tanır.

İnanılmaz ölçüde elektronik aracın yaratılması şüphesiz okullardaki müzik eğitimi ve öğretimini de doğrudan etkilemektedir. Artık dünyanın pek çok ülkesinde, diğer eğitim alanlarında olduğu gibi müzik eğitiminin her düzeyinde dersler teknoloji desteği ile yürütülmektedir. Müzik teknolojisindeki son gelişmeler hem öğretmene, hem de müzik öğrencisine müzik kuramları, müzik tarihi, müzik literatürü, müzik eğitimi ve performans gibi temel müzik alanlarında yeni olanaklar sunmaktadır. Müzik eğitimcileri hem kendi, hem de öğrencilerinin bilgi ve becerilerini geliştirmek, performanslarını artırmak, çalgı çalabilme veya söyleyebilme yeteneklerini geliştirmek, yaratıcılıklarını ve motivasyonlarını artırmak için internet, televizyon, video, video kamera, DVD, CD, CD-ROM, elektronik piyanolar, bilgisayar, bilgisayar yazılım programları (software), MIDI vb. teknolojileri müzik sınıflarına taşımaktadırlar.

Teknolojinin müzik eğitiminde kullanılmasının amacı öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişimi kaldırmak veya klasik eğitim sistemini yıkmak değil, sunmuş olduğu avantajları destekleyici kaynak olarak kullanmaktır. Geleneksel müzik eğitimi, teknolojinin kullanımı ile artık daha etkili ve çok boyutlu hale gelmiş, yeni teknolojiler müzik öğrenme ortamını “teknolojik öğrenme merkezi”ne dönüştürmüştür.

İnternet günümüzde artık insan hayatının vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Genellikle e-mail yollamak veya almak, her hangi bir konuda araştırma yapmak, bir şey satın almak insanların günlük alışkanlıkları arasına girmiştir. İnternette özellikle herhangi bir konuda dünyanın dört bir tarafından sunulan bilgi ise inanılmaz bir düzeydedir.

---

\* GÜFEF, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğr.Üyesi

İnternetin getirdiği imkanlar ile artık dünyanın pek çok yerinde bazı üniversiteler internet aracılığı ile “uzaktan müzik eğitimi” vermektedir. Bu dersler, daha çok öğretmenin sınıfta öğrencileri ile yüz yüze yaptığı dersleri destekleyici olarak kullanılmaktadır. İnternet ile müzik alanında uzaktan eğitim, öğrencilerin yanı sıra meslek hayatına atılmış müzisyenlerin ve müzik eğitimcilerinin ve hatta müzikseverlerin yaşam boyu eğitimlerine de katkı sağlamaktadır. Web-tabanlı eğitim materyalleri, CD-ROM, yazılım programları, e-mail ve tartışma alanları ile sanal ortamda öğrenciler için verilen derslerin yönetimi oldukça kolaydır. Eğitim sistemine web adresinden giriş yapılarak, derslere kayıt yaptırmak yeterli olmaktadır. Ders öğretmeni, sanal ortamda öğrenme yöntemlerini, ders içeriklerini, tartışmaları, değerlendirmeleri, ödevleri vb. tanımlayabilmektedir. Sanal sınıf araçları ile canlı ve eş-zamanlı iletişim sağlanabilmektedir. Örneğin, metin tabanlı sohbet ortamı oluşturulabilmekte ve web kameraları ile görüntülü iletişim kurulabilmektedir. Öğrenciler ders esnasında soru sorabilmekte ve öğretmen bu soruları eş zamanlı olarak cevaplayabilmektedir. Öğretmen, değerlendirme testleri, soru bankaları ve alıştırmalar hazırlamakta ve bunlar otomatik olarak değerlendirilebilmektedir. Hatta, öğrencilerin ders içerikleriyle ne kadar etkileşebildiklerini ve derse devam edip, etmediklerini de izlemek mümkündür.

Mevcut internet ile yetinmeyen dünyanın çeşitli ülkelerinden 200’den fazla üniversite, endüstri ve hükümetler “İnternet2” olarak adlandırılan yeni bir proje üzerinde çalışmaktadır. İnternet2 projesinin amacı, bugün kullanılan internetten daha ileri düzeyde bir haberleşme ağı ve teknolojisi oluşturmaktır. Kurulacak daha hızlı, daha güçlü bir iletişim ağı ile CD kalitesinde ses ve görüntü elde etmeye çalışılmaktadır. Bu proje ile katılımcı üniversiteler arasında hali hazırda deneme çalışmaları yapılmaya başlanmış ve İnternet2 eğitim amaçlı olarak bazı üniversitelerin dersliklerine girmiş bulunmaktadır.

İnternet2’nin sunduğu daha mükemmel haberleşme ağı müzik eğitimi alanında yeni bir kapı açmaktadır. Artık video-konferans teknolojisi ile bir müzik eğitimcisi, uzaktaki öğrencisi ile örneğin keman dersi yapabilmektedir. Hatta, öğretmen dünyanın diğer ucundaki ünlü bir müzisyeni dersine davet edebilmekte, birbirlerini daha iyi duyarak, daha iyi görerek estetik değerlendirmeler yapabilmektedirler. Böyle bir tecrübe öğrenciler için hiç şüphesiz inanılmaz bir öğrenme ve motivasyon kaynağı olmaktadır.

Eğitim kurumlarının vermiş olduğu uzaktan eğitime ek olarak internet, müzik ve eğitimi konusunda pek çok sitede müzik bilgileri içermekte ve müzik eserlerinin dinlenebilmesi için oldukça geniş bir kaynak oluşturmaktadır. Müzik eğitimcileri internetin sunduğu bu bilgileri ders içerisinde kullanabileceği gibi, öğrencilerinden ders dışında alıştırmalar yapmasını da isteyebilecektir. İnternet ortamında sunulan yazılım programları hiç kuşkusuz hem öğrencilere, hem de öğretmenlere inanılmaz kapılar açmaktadır.

Nota web sayfaları her çeşit müziği dinlemek, kopyalamak veya üzerinde çalışmak için önemli bir kaynak oluşturmaktadır. İnternette sunulan bir müzik eserini dinleyebilmek, notasını görebilmek ve bir kopyasını alabilmek için ayrı bilgisayar yazılım programlarına ihtiyaç vardır. Sibelius’un Scorch, Adobe Reader (5.0 veya üstü) ve Quicktime internetteki notaları kopyalayabilmek için yine internette sunulan yazılım programlarıdır. İnternetten ücretsiz olarak eserlerin ses kayıt ve notasının kopyalanmasına izin veren web sayfalarından bazıları şunlardır:

- *Sibelius Music* ([www.sibeliusmusic.com](http://www.sibeliusmusic.com)),
- *Sheet Music Online* (Yaprak nota) ([www.sheetmusic1.com](http://www.sheetmusic1.com)),

- *The Sheet Music Archive* (Müzik arşivi) ([www.sheetmusicarchive.net](http://www.sheetmusicarchive.net)),
- *Music Scores* (Notalar) ([www.music-scores.com](http://www.music-scores.com)),
- *Easy Sheet Music* (Kolay yaprak notalar) ([www.easysheetmusic.com](http://www.easysheetmusic.com)),
- *All Piano Sheet Music* (Piyano yaprak notaları) ([www.allpianosheetmusic.com](http://www.allpianosheetmusic.com)),
- *247 Sheet Music* (247 yaprak nota) ([www.247sheetmusic.com/downloads](http://www.247sheetmusic.com/downloads)),
- *Yamaha* ([www.yamahamusicsoft.com](http://www.yamahamusicsoft.com)) ve
- *The Mutopia Project* ([www.mutopiaproject.org](http://www.mutopiaproject.org)).

Müzik tarihi, bestecilerin hayat hikayeleri ve müzik terminolojisi web sayfalarından hem ders esnasında, hem de ders dışında yararlanmak mümkündür. Bu sayfalardan bazıları:

- *Virginia Tech Multimedia Music Dictionary* (Müzik sözlüğü) ([www.music.vt.edu/musicdictionary/](http://www.music.vt.edu/musicdictionary/)),
- *Essentials of Music* (Müziğin temelleri) ([www.essentialsofmusic.com](http://www.essentialsofmusic.com)),
- *Worldwide Internet Music Resources: Composers* (Besteciler) ([http://www.music.indiana.edu/music\\_resources/composer.html](http://www.music.indiana.edu/music_resources/composer.html)),
- *Music History 102: A Guide to Western Composers and Their Music from the Middle Ages to the Present* (Müzik tarihi) ([www.ipl.org/exhibit/mushist/](http://www.ipl.org/exhibit/mushist/)),
- *The Classical Music Navigator* (Klasik müzik kılavuzu) ([www.wku.edu/~smithch/music/index2.htm](http://www.wku.edu/~smithch/music/index2.htm)),
- *Learning Zone from Naxos* (Öğrenme merkezi) ([www.naxos.com/newdesign/fcomposers.files/bcomposers.asp](http://www.naxos.com/newdesign/fcomposers.files/bcomposers.asp)) ve
- *Dr. Estrella's Incredible Abridged Dictionary of Composers* (Besteciler sözlüğü) ([www.stevenestrella.com/composers](http://www.stevenestrella.com/composers)) belirtilen konularda hazırlanmış web sayfalarından sadece bazılarıdır.

Müzik teorisi sitelerinin sunmuş olduğu ritm, nota okuma, teori, deşifre yapma, diziler vb. konularda alıştırma farklı düzeydeki öğrenciler için hazırlanmıştır. Bu sayfalardan bazıları,

- *PracticeSpot: Ideas and Resources for Great Music Lessons* (Alıştırma) ([www.practicespot.com](http://www.practicespot.com)),
- *Ricci Adams' Music Theory* (Müzik teorisi) ([www.musictheory.net](http://www.musictheory.net)),
- *Theory on the Web: An On-line, Hypertext for Music Theory* (Müzik teorisi) ([www.smu.edu/totw/](http://www.smu.edu/totw/)) ve
- *Introduction to Music Theory and Aural Skills* (Müzik teorisi ve kulak eğitimi) ([www.murraystate.edu/qacd/cfac/music/mus109entry.htm](http://www.murraystate.edu/qacd/cfac/music/mus109entry.htm)) dir.

Müzisyenler ve müzik eğitimcileri, interneti bilgi edinme ve haberleşme amaçlarının yanı sıra kendi fikirlerini diğer insanlarla paylaşabilmek için kişisel siteler hazırlamak yoluyla kullanmaktadırlar. Bu sitelerde genellikle kişisel bilgilere, müzik, müzik eğitimi, öğretim yöntemleri, müzik öğretim araçları vb. sayfalara yer verilmektedir. Kişiler, bu siteler ve e-mail aracılığı ile diğer müzisyenler ile çabuk ve kolay bir haberleşme ağı kurabilmektedirler. Bu kişilerin web sayfalarına on-line araştırmalar yapılarak ulaşılabilir.

Kişisel web sayfalarının yanı sıra, genel anlamda, daha kapsamlı ve Türkçe hazırlanmış müzik siteleri de vardır. Bu sitelerden en büyüğü Beethoven'e adanmış olan "**Beethoven Klasik Müzik Sitesi**" (<http://www.beethovenlives.net>) dir. Bu sitede Beethoven'ın hayatı ve eserlerinin yanı sıra çalgılar, müzik sözlüğü, müzikle ilgili yazılar ve makaleler, nota arşivi, nota öğretimi, MP3 ve pek çok link mevcuttur.

“**Müzik Eğitimcileri Sitesi**” (<http://www.muzikegitimcileri.net>) ise müzik eğitimi alanında ulusal veri bankası olarak tasarlanmış bir başka sitedir. Bu sitede yine pek çok bilimsel araştırmalar, yayınlar, Türkiye’deki müzik okulları, indirilebilecek müzik eserleri, müzikle ilgili duyurular, linkler, serbest kürsü vb. pek çok sayfa mevcuttur. Ancak unutulmaması gereken bir şey var ki, internette sunulan web sayfaları hergün değişebilmekte ve arama yapıldığı zaman bazıları aktif olmayabilmektedir.

Sonuç olarak, geleneksel eğitim ortamındaki öğretmen ve öğrenci etkileşiminin yerini hiç bir şey alamayacaktır. Ancak, teknolojinin sunduğu kaynaklar müzik öğretimine farklı bir yaklaşım getirmektedir. Herkes müzik teknolojisini kullanmayı seçmeyebilir, ancak teknolojinin eğitime olan olumlu etkilerini gözardı etmek bir hata olacaktır. Çünkü, teknoloji müzik eğitime kaliteli ve etkili bir eğitim için inanılmaz olanaklar sunmaktadır. Türkiye’de müzik eğitimi veren üniversitelerin uzaktan eğitim imkanları yaratması, öğrencilerin yanı sıra müzisyenlerin ve müzik eğitimcilerinin mezuniyet sonrası eğitimleri için de oldukça önem taşımaktadır. Ayrıca, yeni müzik siteleri ve Türkçe yazılım programları hazırlanmalı ve on-line forumlar oluşturularak müzik eğitimi konusunda bilgi değişimi sağlanmalıdır.

## **KAYNAKLAR**

Avrupa Birliği Ülkelerinde Yükseköğretim, <http://www.yok.edu.tr/egitim/avrupa.doc> (08/12/2005).  
Edwards, Carol (May 1993). Life-Long Learning. Communications of the Association of Computing Machinery, 36 (5), 76.

Internet2. (1996-2005). <http://www.internet2.edu> (15 Eylül, 2006)

The Music Technology Guide (2002-2003). Akron, Ohio: Lentine’s Music Inc.